

УХВАЛЕНО
Вченою радою ВНАУ
Протокол від «11» травня 2019 р.
№ 3

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор ВНАУ

В.А. Мазур
«11» травня 2019 р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ВЛАСНОЇ ТРАЄКТОРІЇ
НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ВІННИЦЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ВІННИЦЯ - 2019

1. Загальні положення

1.1. На виконання вимог Закону України «Про вищу освіту» щодо вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти, організація освітнього процесу у Вінницькому національному аграрному університеті ґрунтується на засадах студентоцентрованого підходу (student-centered approach) і вільного творчого навчання (liberal arts education), що гарантує здобувачам вищої освіти побудову індивідуальної траєкторії навчання з урахуванням власного потенціалу, особистісного росту та своїх професійних інтересів.

1.2. Власна освітня траєкторія - це персональний шлях реалізації особистісного потенціалу кожного здобувача вищої освіти Вінницького національного аграрного університету в освіті. Під особистісним потенціалом здобувача вищої освіти розуміється сукупність його здібностей: пізнавальних, творчих, комунікативних, дослідницьких. Процес виявлення, реалізації і розвитку цих здібностей здобувачів відбувається в ході освітнього руху здобувачі вищої освіти по індивідуальних траєкторіях навчання. Будь-який здобувач вищої освіти університету може знайти, створити або запропонувати свій варіант власного навчання.

1.3. Дане Положення розроблено з метою конкретизації процедури формування переліку, вибору та подальшого вивчення здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін із циклу вибіркових (курсів за вибором) для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти, сукупність яких створює вільне творче навчання.

1.4. Для планування та організації навчального процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, що формується на підставі навчального плану відповідної спеціальності та затвердженого переліку вибіркових дисциплін різноманітних спеціалізацій в одній або кількох освітніх програмах.

1.5. За кожною освітньою програмою формується мінімальний набір курсів (minor), що дозволяє здобувачеві вищої освіти з іншої спеціальності

обравши його, як вибірковий блок індивідуального плану підготовки, одержати загальну уяву з іншої галузі знань або спеціальності.

1.6. Навчальні дисципліни за вибором здобувача вищої освіти (сертифіковані курси за вибором) – це дисципліни, які розробляються кафедрами університету з метою задоволення освітніх і професійних потреб здобувачів вищої освіти, підвищення їх конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці, з урахуванням вимог працедавців, тенденцій розвитку та регіональної політики в галузі освіти.

1.7. Вибіркові дисципліни професійної та практичної підготовки надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями, що визначають характер майбутньої діяльності, сприяють академічній мобільності здобувача вищої освіти та його особистим інтересам.

1.8. У ВНАУ навчання здобувачів вищої освіти здійснюється на основі формування вільної траєкторії навчання. Кожен здобувач вищої освіти на підставі навчальних планів відповідних освітніх програм за освітніми ступенями бакалавр і магістр формує на наступний навчальний рік індивідуальний навчальний план здобувачу вищої освіти (ІНП).

Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти у ВНАУ заснований на студентоцентрованому підході, що розглядає здобувача вищої освіти як суб'єкта з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможного бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу. Даний підхід передбачає взаємоповагу між здобувачем і викладачем, реальну вибірковість дисциплін, участь здобувачів у системі внутрішнього забезпечення якості освіти та процесах акредитації освітніх програм, наявність процедур реагування на скарги студентів, аспірантів та ін.

1.9. Освітня програма з будь-якої спеціальності містить нормативну складову та варіативну, що формується випусковою кафедрою. Обсяг вибірових навчальних дисциплін має становити не менше 25% від загального обсягу кредитів ЄКТС освітньої програми: для освітньої програми підготовки бакалавра – не менш як 60 кредитів ЄКТС, для освітньої програми підготовки магістра – не менш як 23 кредити ЄКТС (при загальному обсязі освітньої

програми 90 кредитів) або 30 кредитів ЄКТС (при загальному обсязі освітньої програми 120 кредитів).

1.10. Навчальні дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти – це дисципліни, які розробляються кафедрами Вінницького національного аграрного університету для більш повного задоволення освітніх і кваліфікаційних вимог особи для потреб суспільства, ефективнішого використання можливостей закладу освіти, врахування регіональних особливостей тощо.

Вибіркові навчальні дисципліни професійної та практичної підготовки надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями та спеціалізаціями, що визначають характер майбутньої діяльності; сприяють академічній мобільності здобувача вищої освіти та його особистим інтересам, дозволяють здійснювати впровадження спеціалізацій у межах базової спеціальності з метою формування компетентності здобувача відповідно до вимог ринку праці.

1.11. При виборі дисциплін здобувач вищої освіти має забезпечити виконання встановленого річного обсягу навчальних кредитів - 60 кредитів на навчальний рік. Проте, за бажанням, здобувач вищої освіти, який успішно засвоює обов'язкову навчальну програму, може збільшити встановлене навчальне навантаження за рахунок вибору додаткових дисциплін або дисциплін, що мають більший обсяг кредитів, але не більше 20 кредитів.

1.12. Вибір дисциплін варіативної частини освітньої програми здобувач вищої освіти здійснює при формуванні індивідуального навчального плану. Згідно з вимогами Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти є основним робочим документом.

Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти розробляється на навчальний рік на підставі робочого навчального плану і включає всі нормативні навчальні дисципліни та вибіркові навчальні дисципліни, обрані здобувачем вищої освіти, з обов'язковим дотриманням нормативно встановлених термінів підготовки фахівця певного рівня вищої освіти, з

урахуванням структурно-логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін, що визначають зміст освіти за певною спеціальністю, та системи оцінювання (підсумковий контроль знань, державна атестація випускника).

1.13. Здобувач вищої освіти може обрати будь-яку дисципліну, що запропонована на вибір викладачами/кафедрою/факультетом у Вінницькому національному аграрному університеті, незалежно від спеціальності чи підрозділу, який забезпечує її викладання, окрім тих дисциплін вивчення яких передбачає отримання спеціальних компетенцій.

Здобувач вищої освіти має право вибору дисциплін з інших освітніх програм, чи освітніх рівнів в межах програм мініор або сертифікованих курсів, які можуть реалізовуватися за рахунок вибіркової складової індивідуальних навчальних планів здобувачів вищої освіти при наявності вільних місць в академічній групі.

1.14. Університет залишає за собою право рекомендувати здобувачу вищої освіти нові навчальні курси, які містять результати наукових досліджень викладачів університету, отримали високу оцінку працедавців або формують у здобувачів вищої освіти університету додаткові компетенції, що підвищують його конкурентоспроможність на ринку праці.

Якщо освітня програма передбачає обов'язкове присвоєння освітньої кваліфікації, що включає спеціалізацію, здобувачу вищої освіти університету пропонується до вибору навчальні дисципліни, яка формують необхідні компетенції щодо реалізації професійної діяльності за обраної спеціалізації освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти мають право обирати вибірково дисципліни на весь період навчання. Дисципліни можуть вважатися вибірковими лише якщо вони є такими з точки зору здобувача вищої освіти.

1.15. Дисципліни вільного вибору здобувачів вищої освіти представлені у навчальному плані відповідної спеціальності переліком дисциплін, що включає в себе як дисципліни відповідної випускової кафедри, так і дисципліни інших кафедр, що є однаковими за обсягом кредитів та формою контролю.

Кількість та обсяг дисциплін вільного вибору здобувача вищої освіти для конкретного семестру вказана в навчальному плані. Здобувачу вищої освіти має право обрати навчальні дисципліни із запропонованого переліку, або будь-які інші дисципліни із навчального плану іншої спеціальності, які відповідають необхідному обсягу кредитів та викладаються у відповідному – осінньому або весняному семестрі. Якщо здобувач вищої освіти обирає дисципліну з іншого навчального плану, він зобов'язаний виконувати всі види робіт, передбачені робочою програмою дисципліни, та скласти відповідний підсумковий контроль, в тому числі екзамен, не зважаючи на кількість екзаменів, які передбачені навчальним планом його спеціальності в даному семестрі. Здобувач вищої освіти не може обирати дисципліни з інших навчальних планів, якщо наслідком його вибору передбачувано є формування академічної заборгованості через відсутність необхідного рівня знань та вмінь.

1.16. Обсяг кожної вибіркової дисципліни становить, як правило, 4 кредити ЄКТС. Формою підсумкового контролю вибірових дисциплін є залік. Дисципліни, що пропонуються у вибіркового блоці не рекомендується передбачати курсові роботи.

2. Навчально-методичне забезпечення вибіркових навчальних дисциплін

2.1. Викладання вибірових дисциплін можуть здійснювати всі кафедри університету за умови наявності відповідного кадрового, наукового, навчально- методичного та інформаційного забезпечення, що є свідченням спроможності кафедри оперативно задовольнити потреби здобувачів вищої освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними спеціальностями.

2.2. Кафедри, які забезпечують викладання вибірових дисциплін кожного навчального року подають в деканати перелік дисциплін, які пропонуються для вибору здобувачам вищої освіти, робочі навчальні програми та анотації навчальних дисциплін разом з протоколами рішення науково-методичної комісії факультету.

2.3. Перелік дисциплін вільного вибору на наступний навчальний рік може змінюватись.

2.4. Затвержені переліки вибіркового дисциплін розміщуються для ознайомлення здобувачів вищої освіти на офіційному сайті ВНАУ (ЕСУ «Сократ») (додаток 1) на інформаційних стендах кафедр та деканатів із зазначенням короткого опису змісту дисциплін, обсягу в кредитах ЄКТС та семестру викладання.

3. Порядок формування вибіркової складової індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти

3.1. Процедури вибору здобувачами дисциплін мають бути зрозумілими та організованими у зручний для здобувачів вищої освіти спосіб.

Ці процедури, як правило, мають включати наступні етапи:

1. Інформування здобувачів вищої освіти про зміст дисциплін, що виносяться на вибір;
2. Безпосередній запис на дисципліни;
3. Етап корекції з метою виконання умов щодо мінімальної кількості здобувачів вищої освіти, які можуть бути записані на певну дисципліну;
4. Етап корекції, пов'язаний із збігами у розкладі.

3.2. Для формування контингенту здобувачів вищої освіти для вивчення вибіркового дисциплін на наступний навчальний рік кафедри та відділ аспірантури і докторантури ознайомлюють здобувачів вищої освіти з переліком вибіркового дисциплін, викладання яких вони забезпечують, та їхніми анотаціями, сприяють здобувачам в одержанні в повному обсязі інформації про вибірково дисципліну. Для отримання більш детальної інформації здобувачі вищої освіти мають право ознайомитись з навчальними та робочими навчальними програмами дисциплін, а також навчальними планами підготовки фахівців з інших спеціальностей.

3.3. Кафедри та відділ аспірантури і докторантури здійснюють

попередній запис здобувачів вищої освіти на вивчення дисциплін вільного вибору та професійно-орієнтованих вибіркового дисциплін у терміни:

- до 15 квітня поточного навчального року – для здобувачів першого (бакалаврського) рівня (на наступний навчальний рік);

- до 1 вересня поточного навчального року – для здобувачів другого (магістерського) рівня.

- до 15 вересня поточного навчального року – для аспірантів першого року навчання;

- до 15 квітня поточного навчального року – для аспірантів першого року навчання (на наступний навчальний рік);

3.4. Після погодження дисциплін з кафедрами здобувачі вищої освіти подають декану заяви про обрані ними дисципліни (додаток 2) з проханням включити їх до свого індивідуального плану.

3.5. Заяви здобувачів вищої освіти щодо вибіркового дисциплін, включених після погодження у встановленому порядку до індивідуальних планів, зберігаються на факультеті впродовж одного року.

3.6. Якщо здобувач вищої освіти із поважної причини не зміг записатися вчасно, він, надавши відповідні документи, звертається до декана із заявою для запису на вивчення обраних ним дисциплін. Здобувач, який знехтував своїм правом вибору, буде записаний на вивчення тих дисциплін, які вважаються базовими для його спеціальності, або з міркувань оптимізації навчальних груп і потоків.

3.7. З об'єктивних причин здобувач вищої освіти може внести зміни до заявленої ним варіативної складової ІНП на наступний навчальний рік, подавши до факультету відповідну заяву на ім'я декана факультету.

Заява може подаватись до початку навчального року за умови, що не здобувач вищої освіти розпочав опанування вибіркового навчальної дисципліни. Якщо вивчення навчальної дисципліни розраховано на декілька семестрів, то змінювати ІНП в частині, що стосується вибіркового дисципліни, вивчення якої розпочато, неможливо.

3.8. Щорічно, в перший тиждень після завершення навчального року,

здобувачі вищої освіти подають на факультет ІНП для перевірки фактичного виконання плану і прийняття рішення щодо подальшого навчання здобувачів вищої освіти.

3.9. Рішення про вивчення вибірових дисциплін надається до навчального відділу для складання та затвердження робочих навчальних планів, врахування в розрахунку навчального навантаження відповідних кафедр на навчальний рік та в розкладі занять.

3.10. Розклад занять формується навчальним відділом навчально-наукового центру університету з урахуванням необхідності забезпечення прав здобувачів вищої освіти на вивчення дисциплін вільного вибору в час, що не співпадає з основним розкладом занять здобувача вищої освіти за спеціальністю.

4. Формування розпорядження про затвердження персонального складу навчальних груп

4.1. Згідно з освітніми програмами підготовки бакалаврів та магістрів, результатами запису на вибірові дисципліни деканат факультету готує розпорядження (додаток 3) про затвердження персонального складу груп. Вибіркова дисципліна як правило, ставиться в розкладі останньою.

4.2. У випадку, коли на вибірову дисципліну записалися здобувачі вищої освіти різних факультетів і неможливо сформувати групу зі здобувачів вищої освіти тільки одного факультету, розпорядження про затвердження персонального складу груп готує навчально-науковий центр університету.

4.3. Якщо на вибірову дисципліну записалися здобувачі вищої освіти певного факультету у кількості, що дозволяє сформувати одну і більше груп та декілька здобувачів вищої освіти інших факультетів (кількістю менше за норму, що не дозволяє сформувати групу), то список цих здобувачів вищої освіти додається до списку більшості та передається на факультет, до якого відноситься більшість здобувачів вищої освіти.

4.4. Якщо з об'єктивних причин кількість здобувачів вищої освіти у групі значно зменшилася або збільшилася і не відповідає нормативам, то дозвіл на

викладання дисципліни та перерахунок навчального навантаження дає проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи за поданням декана факультету.

4.5. Якщо здобувач вищої освіти із поважної причини не зміг записатися вчасно, він, надавши відповідні документи, звертається в деканат із заявою для запису на вивчення обраних ним дисциплін. Здобувач вищої освіти, який знехтував своїм правом вибору, буде записаний на вивчення тих дисциплін, які деканат вважатиме потрібними для оптимізації навчальних груп і потоків.

4.6. Обрані таким чином дисципліни вносяться до робочих планів спеціальностей і визначають навчальне навантаження кафедр і конкретного викладача, яке розраховується до початку навчального року або семестру.

4.8. Розклади занять для міжфакультетських, факультетських груп формуються навчальним відділом навчально-наукового центру університету.

4.9. З метою забезпечення мобільності для вивчення вибіркового дисциплін в межах університету виділяється один день на тиждень.

5. Прикінцеві положення

5.1. Випускова кафедра здобувачам вищої освіти – учасникам програм академічної мобільності може зараховувати вибірково дисципліни, які прослухані в іншому університеті-партнері, але не передбачені навчальним планом відповідної спеціальності в університеті.

5.2. Випускова кафедра може дозволити перезарахування дисциплін у разі поновлення або переведення здобувача вищої освіти.

5.3. Перезарахування кредитів проводиться за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу за умови виконання ними функції споріднених компетентностей.

5.4. При формуванні вибіркової складової індивідуального плану навчання здобувачам вищої освіти необхідно дотримуватися принципів поваги до права здобувачів вищої освіти формувати власну траєкторію навчання, яка не передбачає, що:

- здобувачі вищої освіти формально та/або фактично позбавлені можливості обирати дисципліни для включення до свого індивідуального навчального;

- процедура вибору дисциплін є удаваною або занадто ускладненою та/або негнучкою;

- здобувачі вищої освіти суттєво обмежені у виборі навчальних дисциплін: обсяг вибіркових складових індивідуального навчального плану є меншим за передбачений законом;

- здобувачі не мають можливості обирати дисципліни з інших освітніх програм або сертифікованих курсів;

- дисципліни, що пропонуються на вибір, переважно дублюють одна одну або їх кількість недостатньо велика;

- здобувачі вищої освіти не достатньо інформуються про зміст дисциплін.

5.4. Зміни та доповнення до даного Положення вносяться та затверджуються Вченою радою університету у тому ж порядку, що й саме Положення.

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

_____ І.В. Гунько

Начальник планово-фінансового
відділу

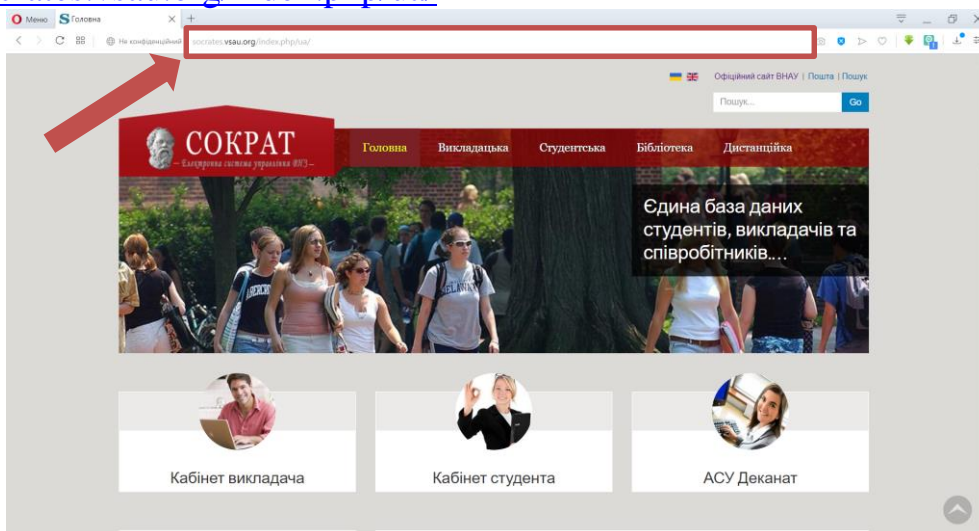
_____ Т.В. Коломієць

Директор навчально-наукового
центру

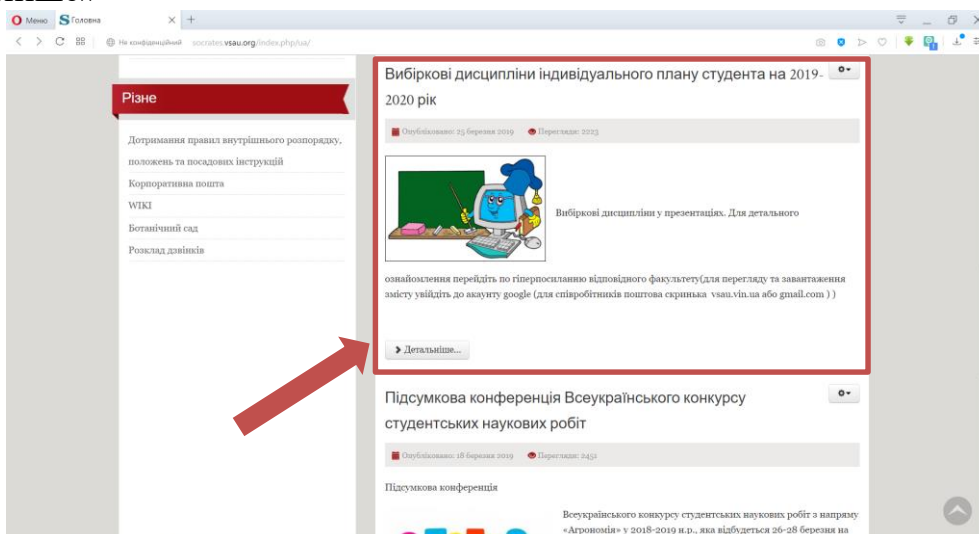
_____ О.М. Тітаренко

Юридичний відділ

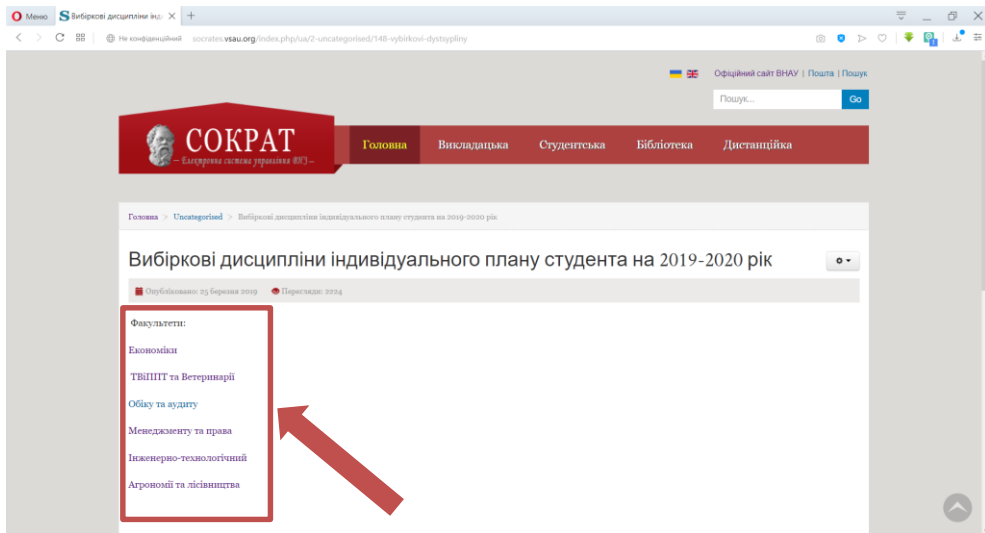
Крок 1. Зайти на головну сторінку ЕСУ «Сократ» за адресою <http://socrates.vsau.org/index.php/ua/>

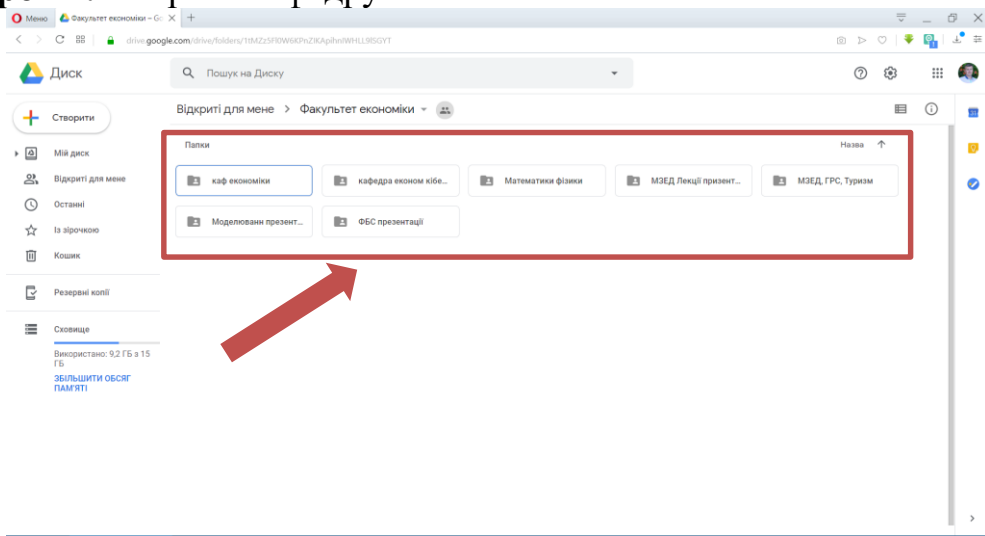
Крок 2. На головній сторінці ЕСУ «Сократ» обрати вкладку «Вибіркові дисципліни індивідуального плану здобувача вищої освіти » та натиснути «Детальніше»

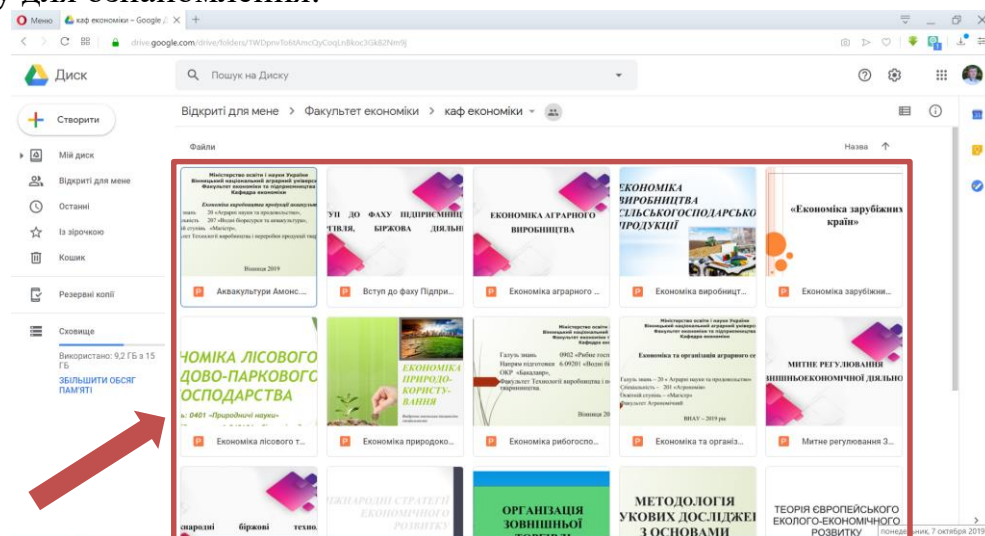
Крок 3. Вибрати факультет.

Крок 4. Вибрати кафедру.

Крок 5. Вибрати презентацію навчальної дисципліни з наявного переліку для ознайомлення.

ЗРАЗОК заяви здобувача вищої освіти на включення до індивідуального плану дисциплін вільного вибору (фахової програми)

Декану факультету

студента (аспіранта) _____ курсу
денної (заочної) форми навчання
спеціальності _____

(П.І.Б.)

ЗАЯВА

На підставі п. 15 ст. 62 Закону України «Про вищу освіту» з навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти та у відповідності до освітньо-професійної програми _____ обираю наступні дисципліни на 20__/20__ н.р.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

(дата)

(підпис)

ЗРАЗОК
розпорядження декана факультету
про формування навчальних груп

Міністерство освіти і науки України
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Інженерно-технологічний факультет

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

_____ 20__ р. м. Вінниця № _____

Про затвердження персонального
складу навчальних груп інженерно-
технологічного факультету денної
(заочної) форми навчання

Згідно Закону України “Про вищу освіту” від 01.07.2014 р. № 1556-VII,
Положення про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти
вибіркових навчальних дисциплін у ВНАУ та Положення про порядок
формування власної траєкторії навчання здобувачами вищої освіти ВНАУ ,
заяв здобувачів вищої освіти та з метою організації навчального процесу
здобувачів вищої освіти інженерно-технологічного факультету денної
(заочної) форми навчання освітнього ступеню «Бакалавр» («Магістр») 20__ -
20__ н.р.:

1. Сформувати навчальні групи:

1.1. Освітній ступінь «Магістр» за спеціальністю 208 Агроінженерія (вибіркові
дисципліни: _____):

1. П.І.Б. здобувача вищої освіти
2. П.І.Б. здобувача вищої освіти
3. ...

1.2. Освітній ступінь «Магістр» за спеціальністю 208 Агроінженерія (вибіркові
дисципліни: _____):

1. П.І.Б. здобувача вищої освіти
2. П.І.Б. здобувача вищої освіти

3. ...